

DIAGNOZA POTENCJAŁU KULTURY LOKALNEJ OSIEDLA SKOLWIN

PROGRAM “DOM KULTURY +
EDYCJA 2025/ZADANIE I – INICJATYWY LOKALNE”

**“WYMYŚLAMY SKOLWIN KULTURALNIE –
WSZYSTKO, CZEGO CHCIELIBYŚMY DOWIEDZIEĆ
SIĘ O KULTURZE W SKOLWINIE I NIE BOIMY SIĘ
ZAPYTAĆ”**

AUTOR: PIOTR WALKOWIAK

Szczecin, maj 2025

1

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu
Narodowego Centrum Kultury: Dom Kultury+ Edycja 2025

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Wprowadzenie do projektu

- 1.1. Charakterystyka zadania I – Inicjatywy Lokalne
- 1.2. Działalność społeczno-kulturowa Domu Kultury “Klub Skolwin”
- 1.3. Wymyślamy Skolwin kulturalnie – założenia projektu

2. Metodologia badań

- 2.1. Metody badawcze
- 2.2. Techniki i narzędzia badawcze
- 2.3. Dobór próby
- 2.4. Charakterystyka przeprowadzonych badań

3. Omówienie wyników badań

- 3.1. Postrzeganie kultury lokalnej Skolwina
- 3.2. (Nie)dostrzegane przestrzenie i aktorzy społeczni Skolwina
- 3.3. Oczekiwania i pomysły dotyczące wydarzeń społeczno-kulturowych

Podsumowanie

Wstęp

Niniejsza diagnoza traktuje temat potencjału kultury lokalnej osiedla Skolwin w perspektywie oddolnych inicjatyw o charakterze społeczno-kulturowym w ramach programu “Dom Kultury+ Edycja 2025/Zadanie I – Inicjatywy Lokalne” i oscylującego w tym obszarze projektu “Wymyślamy Skolwin Kulturalnie – wszystko, czego chcielibyśmy dowiedzieć się o kulturze w Skolwinie i nie boimy się zapytać”. Przeprowadzone badania i analiza uzyskanego materiału badawczego miały na celu otrzymanie odpowiedzi na następujące pytania: “Jak mieszkańcy Skolwina postrzegają kulturę lokalną osiedla Skolwin?” (1); “Czy zauważają niedostrzegane przestrzenie kulturowe i aktorów społecznych osiedla Skolwin?” (2); oraz “Jakie mają oczekiwania i pomysły dotyczące organizowania wydarzeń społeczno-kulturowych na terenie osiedla Skolwin (3).

Diagnoza składa się z trzech rozdziałów oraz podsumowania. W rozdziale pierwszym omówione zostało “Zadanie I – Inicjatywy Lokalne”, działalność społeczno-kulturowa Domu Kultury “Klub Skolwin” oraz założenia projektu “Wymyślamy Skolwin Kulturalnie”. W rozdziale drugim przedstawione zostały wszelkie założenia metodologiczne przeprowadzonych badań. Rozdział trzeci stanowi omówienie wyników uzyskanego materiału badawczego koncentrującego się na głównych zagadnieniach przeprowadzonych badań. Na końcu dokonano podsumowania wyników przeprowadzonych badań.

1. Wprowadzenie do projektu

1.1. Charakterystyka zadania I – Inicjatywy Lokalne

Założenie programu Narodowego Centrum Kultury “Dom Kultury +” odnosi się do kwestii zwiększenia zaangażowania i aktywności instytucji kulturowych w ujęciu dostrzegania, odkrywania oraz rozwijania potencjału przestrzeni kulturowej, kapitału kulturowego a także społecznego ludzi związanych z określoną przestrzenią lokalną. Podkreślana zostaje w tym przypadku istota wspierania przez instytucje kulturowe tak zwanych “oddolnych inicjatyw”, które pochodzą bezpośrednio od zainteresowanych członków lokalnej społeczności. Inicjatywy muszą oscylować wokół wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym mając na celu integrację społeczności lokalnej, podtrzymywanie tożsamości lokalnej oraz rozwijanie i promowanie kulturowych zasobów przestrzeni lokalnej.

W obszarze programu “Dom Kultury+” występuje możliwość zrealizowania wybranego, jednego z dwóch zadań: Zadanie I – Inicjatywy Lokalne; Zadanie II – Partnerstwo Lokalne. W przypadku niniejszej diagnozy kultury lokalnej osiedla Skolwin wzięto pod uwagę realizację zadania I – Inicjatywy Lokalne.

Według programu Narodowego Centrum Kultury zadanie I – Inicjatywy Lokalne “skierowane jest do domów kultury, które gotowe są prowadzić nowatorskie działania animacyjne projektowane w oparciu o przeprowadzoną wcześniej diagnozę i poddane ewaluacji, ukierunkowane na bezpośrednią i bliską współpracę z przedstawicielami społeczności lokalnej. Główny nacisk w zadaniu położony jest na nawiązywanie przez dom kultury stałych relacji z mieszkańcami miejscowości, na terenie których działa. Odkrywanie talentów i wzmacnianie potencjału społecznego ma owocować stworzeniem wspólnych inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych i przestrzeni publicznej.”

Źródło: Narodowe Centrum Kultury. <https://nck.pl/dotacje-i-stypendia/dotacje/programy-dotacyjne-nck/dom-kultury/o-projekcie> (dostęp 11.05.2025)

Ponadto, Narodowe Centrum Kultury zaznacza, że “Działania podejmowane przy realizacji zadań mają służyć przede wszystkim: inicjowaniu nowych praktyk w zarządzaniu instytucją kultury, odkrywaniu i pobudzaniu aktywności społecznej, wspomaganiu rozwoju kapitału społecznego i kulturowego, a także poznawaniu nowych możliwości współpracy z mieszkańcami. Jednym z oczekiwanych efektów programu jest wzmocnienie roli domu kultury jako miejsca otwartego, wspólnego dla wszystkich mieszkańców.”

Źródło: Narodowe Centrum Kultury. <https://nck.pl/dotacje-i-stypendia/dotacje/programy-dotacyjne-nck/dom-kultury/o-projekcie> (dostęp 11.05.2025)

1.2. Działalność społeczno-kulturowa Domu Kultury “Klub Skolwin”

Dom Kultury “Klub Skolwin” działa od 2004 roku na liczącym około 3000 mieszkańców, postindustrialnym, zachowującym w części charakter wiejski, lecz z dużym potencjałem inwestycyjnym (gospodarka i budownictwo) osiedlu Skolwin, leżącym na obrzeżach miasta Szczecin. Dom Kultury “Klub Skolwin” skupia swoją działalność społeczno-kulturową na dwóch płaszczyznach: stałych form aktywności i działalności estradowo-eventowej. W przypadku stałych form aktywności, w pierwszym półroczu 2024 roku, prowadził 29 różnych kół zainteresowań. Z kolei w przypadku działalności estradowo-eventowej, w pierwszym półroczu 2024 roku, zorganizował ponad 120 wydarzeń. Ponadto, Dom Kultury “Klub Skolwin” prowadzi tak zwane “stałe punkty”, które stanowi punkt biblioteczny prowadzony w ramach działalności statutowej, jedyny na terenie osiedla Skolwin, finansowany ze źródeł Domu Kultury “Klub Skolwin” i sponsorów, oraz kawiarenkę internetową, która w wskazanym okresie 2024 roku przyciągnęła frekwencję przekraczającą czterysta osób. Misją Domu Kultury “Klub Skolwin”, zgodnie ze statutem, jest rozwijanie, upowszechnianie i zaspokajanie społecznych potrzeb kulturalnych, prowadzenie edukacji kulturalnej i artystycznej, wspieranie działalności lokalnych organizacji pozarządowych oraz promowanie zdrowego stylu życia i wartości chroniących przed uzależnieniami, a także promocja zdrowia i szeroko rozumianej kultury zdrowotnej.

Dom Kultury “Klub Skolwin” działa poprzez dwie równoległe struktury – Dom Kultury “Klub Skolwin” ze swoim programem i planem zajęć oraz Klub Seniora „Don Senior” ze swoim programem i planem zajęć stworzonym na potrzeby grup, którą stanowią seniorzy. Istotną kwestią jest organizowanie wydarzeń społeczno-kulturowych, integrujących społeczność lokalną, takich jak: otwarte festyny (Dzień Dziecka i Festyn Na Dobry Początek), z propozycjami dla różnych grup wiekowych, gromadzących po kilkaset osób.

Dom Kultury “Klub Skolwin” użycza również infrastruktury i zasobów (pomieszczenia, wyposażenie) na potrzeby organizowania przez lokalne lub sąsiednie grupy (formalne i nieformalne) spotkań twórczych, towarzyskich oraz organizacji działań i wydarzeń o charakterze twórczym (koncerty z prezentacją własnych piosenek, wystawy fotograficzne, spotkania z podróżnikami, warsztaty serowarstwa czy zabawy dla dzieci), co podkreśla inkluzywność i wspieranie inicjatyw wychodzących od lokalnej społeczności.

Dom Kultury “Klub Skolwin” angażuje się jako współorganizator w inicjowanych przez lokalne grupy wydarzeń takich jak: festyn osiedlowy organizowany siłami lokalnych grup formalnych i nieformalnych, instytucji: MOW im. J. Korczaka, Rada Osiedla Skolwin, Szkoła Podstawowa nr 44, Stowarzyszenie „Skolwin My”, lokalne koło Cartias; Finały Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w latach 2022 – 2025. W obszarze tego wydarzenia Dom Kultury “Klub Skolwin” zorganizował malowanie ceramicznych serduszek, przeznaczył na licytację lampion wykonany w ich studiu

witrażu, zaprezentował pokaz karateków IBK i program artystyczny USB Academy (Break Dance i koła tańca). Dodatkowo, Dom Kultury “Klub Skolwin” angażował się w organizowanie plenerowych wydarzeń na Stacji wodniackiej “Wodna” na terenie Skolwina, gdzie organizował koncerty szantowe.

W obszarze działalności społeczno-kulturowej Dom Kultury “Klub Skolwin” współpracuje z następującymi instytucjami i podmiotami:

- Rada Osiedla Skolwin – współorganizacja wydarzeń takich jak: "Skolwińska mila" - bieg połączony z festynem, sprzątanie świata, lokalne święto ziemniaka
- Szkoła Podstawowa nr 44 – współorganizacja wydarzeń takich jak: sportowa majówka, wojewódzki przegląd teatrzyków świetlicowych, przedstawień teatralnych dla uczniów
- Rada Rodziców przy Szkole Podstawowej nr 44 – współorganizowanie przedstawień teatralnych dla uczniów
- Filia Przedszkola Publicznego nr 77 – współorganizowanie przedstawień dla dzieci
- Rada Rodziców przy Filii PP 77 – współorganizowanie przedstawień dla dzieci i wspólnego festynu z okazji dnia dziecka

- Przychodnia Skolwin – spotkania na temat higieny i zdrowia osób w wieku senioralnym
- Klub Sportowy Świt (piłka nożna) – użyczanie pomieszczeń, instrumentów muzycznych grupie kibiców
- Stowarzyszenie Skolwin i My – wspólne strojenie osiedlowej choinki, współorganizowanie święta ziemniaka, sprzątania świata i spotkań z mieszkańcami
- Koło Caritas – współorganizowanie wigili dla ubogich, wspólnego kolędowania, przygotowywania paczek świątecznych dla dzieci
- Parafia pod wezwaniem Chrystusa Króla – współorganizowanie rekolekcji dla uczniów w siedzibie Domu Kultury “Klub Skolwin”, koncertów organowych i koncertu kolęd i pieśni wielkopostnych w kościele, Artystycznej Inscenizacji Drogi Krzyżowej
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy (dla dziewcząt) im. Janusza Korczaka – współdziałanie w procesie socjalizacji wtórnej dziewcząt poprzez ich udział w koncertach, spektaklach, festynach, spotkaniach i warsztatach fotograficznych (Grupa Fotograficzna Młodych Twórców) i związanych z tym wystaw

- Przedsiębiorstwo Teleyard – wsparcie finansowe firmy w organizacji przedsięwzięć Domu Kultury “Klub Skolwin”: warsztaty dla dzieci, wycieczki dla dzieci, zakup książek do biblioteki, finansowanie świątecznych spektakli dla dzieci, współfinansowanie Ogólnopolskich Zawodów IBK (karate)
- Osoby indywidualne

1.3. Wymyślamy Skolwin kulturalnie – założenia projektu

Projekt “Wymyślamy Skolwin kulturalnie” ma na celu przede wszystkim dostrzeżenie elementów kultury lokalnej osiedla Skolwin, które jawią się w bezpośrednich doświadczeniach i obserwacjach jego mieszkańców. Istotną rolę w tym przypadku odgrywać może historyczne ugruntowanie, położenie geograficzne i postrzeganie tożsamościowe Skolwina z racji jego industrialnych doświadczeń. W tym obszarze wskazywane jest również dostrzeganie symbolizacji osiedla Skolwin, które może być zakorzenione w elementach kulturowych zlokalizowanych na jego terytorium administracyjnym. Ponadto, istotą projektu jest zebranie pomysłów społeczności lokalnej osiedla Skolwin dotyczących organizowania wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym mających na celu propagowanie tożsamości lokalnej mieszkańców oraz wzmacniania integracji społecznej.

Projekt zakładał przeprowadzenie badań socjologicznych wśród społeczności lokalnej, czyli mieszkańców Skolwina oraz sporządzenia, na podstawie analizy przeprowadzonych badań, niniejszej diagnozy. Efekt projektu stanowić będzie

ogłoszenie konkursu na projekty do realizacji rozumiane jako “oddolne inicjatywy”. Zgłoszone do konkursu inicjatywy poddane zostaną weryfikacji pod względem związku z szeroko pojętą sferą społeczno-kulturową. Wyboru zgłoszonych pomysłów dokona komisja, którą utworzą przedstawiciele społeczności lokalnej osiedla Skolwin. Stworzony zostanie przejrzysty, akceptowany gremialnie regulamin pracy i toku podejmowania decyzji przez komisję. Przedyskutowane i najlepiej ocenione propozycje przedstawione zostaną do realizacji w drugim etapie programu.

2. Metodologia badań

2.1. Metody badawcze

W przeprowadzonych badaniach zastosowana została metoda badań jakościowych. Zgodnie z jej dyrektywami celem badań było poznanie, przeanalizowanie i ukazanie kwestii potencjału kultury lokalnej osiedla Skolwin w związku z projektem “Zadanie I – Inicjatywy Lokalne” i “Wymyślamy Skolwin kulturalnie”, tożsamyh z “oddolnymi inicjatywami” dotyczącymi organizowania wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym. Zasadniczą kwestię stanowiło uzyskanie odpowiedzi na pytania: “Jak mieszkańcy Skolwina postrzegają kulturę lokalną osiedla Skolwin?” (1); “Czy zauważają niedostrzegane przestrzenie kulturowe i aktorów społecznych osiedla Skolwin?” (2); oraz “Jakie mają oczekiwania i pomysły dotyczące organizowania wydarzeń społeczno-kulturowych na terenie osiedla Skolwin (3).

11

W ujęciu metody badań jakościowych zastosowana została również metoda socjologii wizualnej, która polega na korzystaniu między innymi z fotografii, obrazów, rysunków, map czy zapisów i filmów wideo.

Zastosowana została również metoda ilościowa, która skupiła się na uzyskaniu otwartych odpowiedzi na następujące pytania: “W jakich zajęciach/wydarzeniach chętnie wzięłabyś/wziąłbyś udział?” (1); “Jakie są Twoje oczekiwania względem działalności Domu Kultury „Klub Skolwin”?” (2). Metoda ilościowa stanowiła w tym przypadku uzupełnienie przeprowadzonych badań jakościowych.

2.2. Techniki i narzędzia badawcze

Na potrzeby przeprowadzenia badań zastosowano techniki badawcze skorelowane z metodą badań jakościowych. Pierwszą techniką badawczą była obserwacja nieuczestnicząca, która polega na podejmowaniu obserwacji danego zjawiska bądź życia społeczno-kulturowego określonej społeczności w celu doprecyzowania oraz lepszego zrozumienia problematyki badawczej. Obserwacja ta nie uwzględnia uczestniczenia badacza w danym zjawisku czy działaniach ludzi, a jedynie przyglądaniu się im od strony obserwatora. Technika ta służyła za umocnienie konceptualizacji badania. Za narzędzie badawcze posłużył w tej kwestii notes, w którym zostały sporządzone notatki z obserwacji.

Drugą i wiodącą technikę stanowił indywidualny wywiad pogłębiony (IDI), który polega na szczegółowym i eksplorującym prowadzeniu rozmowy z respondentami w ujęciu poznania, zbadania i ukazania określonych zjawisk społeczno-kulturowych. Zaletą tejże techniki badawczej jest możliwość uchwycenia szerszego spektrum podejmowanych treści badawczych w perspektywie obserwacji, doświadczeń i wiedzy badanych jednostek. Pierwsze narzędzie badawcze stanowił w tym przypadku przygotowany kwestionariusz wywiadu pogłębionego, który przewidywał możliwość wypowiedziania swobodnych kwestii przez respondentów. Wywiad zawierał pogłębione pytania dotyczące trzech zagadnień badawczych: “Jak mieszkańcy Skolwina postrzegają kulturę lokalną osiedla Skolwin?” (1); “Czy zauważają niedostrzegane przestrzenie kulturowe i aktorów społecznych osiedla Skolwin?” (2); oraz “Jakie mają oczekiwania i pomysły dotyczące organizowania wydarzeń społeczno-kulturowych na terenie osiedla Skolwin (3). Drugim narzędziem badawczym przyjętym na potrzeby tej techniki badawczej był rejestrator dźwięku służący do rejestrowania prowadzonych wywiadów.

Trzecią techniką badawczą jaka została zastosowana w przeprowadzonych badaniach była technika fotograficzna, która ma za zadanie między innymi uchwycić określone zjawiska społeczno-kulturowe, a także symbole i elementy związane z określoną kulturą i terytorium. Narzędziem badawczym wykorzystanym w tej technice okazał się aparat fotograficzny.

Czwartą technikę badawczą stanowiły tak zwane “przelotne, krótkie rozmowy”, które oscylowały wokół trzech pytań: “Jak mieszkańcy Skolwina postrzegają kulturę lokalną osiedla Skolwin?” (1); “Czy zauważają niedostrzegane przestrzenie kulturowe i aktorów społecznych osiedla Skolwin?” (2); oraz “Jakie mają oczekiwania i pomysły dotyczące organizowania wydarzeń społeczno-kulturowych na terenie osiedla Skolwin (3). Podobnie, za narzędzie badawcze posłużył rejestrator dźwięku.

Ponadto, postanowiono skonstruować i wprowadzić piątą technikę badawczą, skorelowaną z metodą badań jakościowych, rozumianą jako “Żagielki Pomysłów”, która stanowiła uzupełnienie badań jakościowych i związana była z działalnością Domu Kultury “Klub Skolwin”. Technika ta miała na celu aktywizację społeczności lokalnej i uczestników zajęć Domu Kultury “Klub Skolwin” w celu wyrażania swoich kwestii i odpowiedzi na następujące pytania: “Podpowiedz nam czy masz jakiś pomysł na wprowadzenie czegoś nowego do oferty Domu Kultury?” (1); A czy zastanawiasz się, czy Skolwin jest dla Ciebie ważny i dlaczego? (2); Wymyśl – gdybyś miała/miał od 3.000 do 10.000 zł, jakie wydarzenie chciałabyś/chciałbyś zorganizować w Domu Kultury „Klub Skolwin” przy jego pomocy i udziale? (3).*

Jako narzędzie badawcze posłużyły skonstruowane plansze w formie “żagielków”, które na jednej stronie zawierały wyżej wymienione pytania, a na drugiej stronie miejsce na udzielenie pisemnych odpowiedzi.

W perspektywie uzupełnienia badań jakościowych wprowadzono również metodę ilościową, gdzie techniką badawczą okazała się technika paper and pencil w towarzystwie badaczy. Za narzędzie badawcze posłużył papierowy kwestionariusz ankiety, który oprócz standardowego pytania “Czy osiedle Skolwin jest Twoim miejscem zamieszkania?” zawierał otwarte pola dotyczące dwóch zagadnień: “W jakich zajęciach/wydarzeniach chętnie wzięłabyś/wziąłbyś udział?” (1); “Jakie są Twoje oczekiwania względem działalności Domu Kultury „Klub Skolwin”?” (2).

*Wybrane pytania dotyczą niniejszej diagnozy. “Żagielki Pomysłów” zawierały także inne pytania, które nie zostały uwzględnione w diagnozie.

2.3. Dobór próby

Dobór próby w ujęciu przeprowadzonych badań był celowy. Badania skupiły się na społeczności lokalnej osiedla Skolwin, czyli na osobach zamieszkujących na terenie osiedla Skolwin. Strategia badawcza zakładała dobór badanych jednostek w różnym wieku (wiek uwzględniono i podano jedynie w przypadku techniki badawczej jaką stanowiły wywiady IDI). Nie kierowano się dobozem ze względu na status socjoekonomiczny, płeć czy wykształcenie.

Strategia ta miała na celu uchwycenie wypowiedzi osób z różnych warstw społecznych. W badaniach jakościowych łącznie wzięło udział 50 badanych (szczegółowe liczby w ujęciu technik badawczych zostały przedstawione w podrozdziale 2.4. Charakterystyka przeprowadzonych badań). Z kolei w badaniu ilościowym na zadane kwestie odpowiedziało 125 ankietowanych jednostek.

2.4. Charakterystyka przeprowadzonych badań

Badania rozpoczęły się 14.04.2025, a ich zakończenie nastąpiło 09.05.2025. Badania zostały przeprowadzone przez zespół badawczy socjologów w składzie: Piotr Walkowiak – kierownik zespołu badawczego (doktorant, wykładowca akademicki, Instytut Socjologii, Uniwersytet Szczeciński), Agata Stępień, Aleksandra Hnatowicz, Blanka Malanowska i Kornelia Witkowska (studentki kierunku socjologia, Instytut Socjologii, Uniwersytet Szczeciński). W badaniach pomogli reprezentujący instytucję Dom Kultury “Klub Skolwin” Adam Komorowski – dyrektor Domu Kultury “Klub Skolwin”, Marek Maj – główny specjalista do spraw artystycznych i programowych, Małgorzata Graczyk – główny specjalista do spraw klubu seniora i pozyskiwania środków zewnętrznych, Arleta Bartosik – starszy bibliotekarz, Agnieszka Dukat – pracownik usług czystościowych.

Na początku zastosowana została technika obserwacji nieuczestniczącej, która umożliwiła zapoznanie się z badanym terenem i mieszkańcami osiedla Skolwin bez uczestniczenia w ich codziennych działaniach. Polegała ona na zwiedzaniu osiedla Skolwin i rozpoznania terenu badawczego, a także określenia miejsc pod kątem prowadzenia “przelotnych, krótkich rozmów”.

Badania jakościowe głównie skupiły się na przeprowadzeniu 23 indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI), które przeprowadzone zostały za ustną zgodą badanych jednostek na terenie osiedla Skolwin i mieszczącego się na jego obszarze Domu Kultury “Klub Skolwin”. Badanymi w tym przypadku byli z jednej strony

mieszkańcy osiedla Skolwin, którzy uczęszczali na zajęcia do Domu Kultury “Klub Skolwin”, a z drugiej mieszkańcy, do których zespół badawczy dotarł za sprawą publicznego ogłoszenia o projekcie badawczym i rekomendacji od badanych mieszkańców.

Przeprowadzenie indywidualnych wywiadów pogłębionych skutkowało włączeniem metody socjologii wizualnej i skorelowanej z nią techniki fotograficznej. Wynikało to z otrzymania od badanych informacji na temat symboli i elementów kulturowych osiedla Skolwin, które następnie zostały uchwycone na fotografiach w celu przedstawienia ich w niniejszej diagnozie.

Na podstawie wspomnianej obserwacji nieuczestniczącej wytypowane zostały miejsca, w których przeprowadzone zostały “przelotne, krótkie rozmowy”. Wytypowanymi miejscami okazały się: ulica Stołczyńska (okolice przystanku autobusowego linii 63 i 102, Domu Kultury “Klub Skolwin” oraz sklepu spożywczego “Społem”) i plac rekreacyjny przy ulicy Orłowskiej. Ponadto, “przelotne, krótkie rozmowy” prowadzone zostały również w autobusach linii 63 i 102 podczas trasy wzdłuż Skolwina. Miejsca te zostały wytypowane ze względu na częstotliwość poruszania się w ich obszarze ludzi. Warunkiem włączenia do badań zatrzymywanych przez badaczy osób było uzyskanie odpowiedzi na pytanie “Czy jest Pani/Pan mieszkańcem Skolwina?” oraz uzyskania przez badanych ustnej zgody na rejestrowanie “przelotnej, krótkiej rozmowy”. W rozmowach wzięło udział 20 badanych mieszkańców osiedla Skolwin.

Technika badawcza, skorelowaną z metodą badań jakościowych, rozumiana jako “Żagielki Pomysłów” (fot. 1), związana była z działalnością Domu Kultury “Klub Skolwin”. Wprowadzona została na terenie Domu Kultury “Klub Skolwin” na parterze budynku. Badani ściągali przypięte do banneru “żagielki”. Następnie, kiedy udzielili odpowiedzi w formie pisemnej na pytanie umieszczali “żagielki” w urnie. Badani nie podawali w tym przypadku swojego wieku oraz płci. Na pytania związane z tematem badań uzyskano odpowiedzi od 7 badanych. Technika ta stanowiła jedynie uzupełnienie badań jakościowych.

Fotografia 1. Żagielki pomysłów. Źródło: własne

W celu uzupełnienia badań jakościowych posłużono się również metodą ilościową (fot. 2), gdzie techniką badawczą okazała się technika paper and pencil w towarzystwie badacza. Zbieranie informacji od badanych za pomocą narzędzia badawczego jakim był papierowy kwestionariusz ankiety odbywało się w towarzystwie badaczy.

Punkty, w których można było odpowiedzieć na zagadnienia znajdowały się w Domu Kultury “Klub Skolwin” oraz w pobliżu przystanku autobusowego linii 63 i 102 przy ulicy Stołczyńskiej, a także sklepu “Społem” na terenie osiedla Skolwin. Na pytania odpowiedziało 125 ankietowanych.

Fotografia 2. Punkt z ankietami. Źródło: własne

Treści uzyskane z przeprowadzonych badań jakościowych zostały poddane analizie jakościowej, z kolei treści otrzymane z badania ilościowego, stanowiące uzupełnienie przeprowadzonych badań, zostały przedstawione na wykresie kołowym.

3. Omówienie wyników badań

3.1. Postrzeganie kultury lokalnej Skolwina

Mieszkańcy osiedla Skolwin ugruntowują postrzeganie kultury lokalnej przez pryzmat indywidualnych doświadczeń oraz poczucia bliskości ze swoim miejscem zamieszkania. W wypowiedziach badanych przejawia się odczuwanie tak zwanej “tożsamości lokalnej”, która wskazuje na silne i emocjonalne przywiązanie do przestrzeni, którą zamieszkują:

Moja mała ojczyzna, to miejsce, gdzie mieszkam, gdzie są moi najbliżsi, to moje miejsce na ziemi (W*20, kobieta, 45 lat)

Przede wszystkim, to mieszka tutaj moja najbliższa rodzina, spędziłam tutaj dwa lata z najmłodszą wnuczką, poznałam wszystkie kąty, których wcześniej nie znałam. Z tym mi się kojarzy bezpośrednio (W16, kobieta, 67 lat)

Skolwin jest bardzo ważny, ponieważ stamtąd pochodzi mój mąż. To miejsce ma dla mnie wyjątkowe znaczenie – tu zaczęła się nasza historia, Skolwin stał się częścią mojego życia (Ż*1)

*W – Wypowiedzi uzyskane z techniki indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI)

*Ż – Wypowiedzi uzyskane z techniki żagielków pomysłów

Przywiązanie do miejsca zamieszkania może umożliwić emocjonalne postrzeganie kultury lokalnej, na którą składają się także działania i wytwory danej społeczności lokalnej, wydarzenia o charakterze społeczno-kulturowym czy towarzyszące elementy krajobrazu:

Klimatyczne miejsce, w którym odbywa się wiele różnych zajęć np. warsztaty ceramiczne. Można tu spotkać różnych ludzi i spędzić razem kreatywnie czas na zajęciach w Domu Kultury (W11, kobieta, 53 lata)

Ja mogę wspomnieć, że kiedyś był taki moment, że ktoś dojeżdżał to odczuwał niepokój. A tutaj generalnie jest bardzo bezpiecznie. Dużo pozytywnych osób tu poznałam, dużo też fajnych rzeczy się dzieje. Nie uważam, że tu jest gorzej niż w centrum, a nawet uważam, że lepiej. Niby część miasta, a jednak mamy tutaj elementy wsi (W3, kobieta, 42 lata)

Ja się tutaj czuję jak w domu rodzinnym bardzo lubię te tereny staram się w ogóle nie jeździć do centrum (W12, kobieta, 47 lata)

Badani zauważają aktywności, w które mogą włączać się mieszkańcy osiedla Skolwin. Ponadto, wspomniana została kwestia niepokojów społecznych, która w perspektywie czasu uległa zmianie, w opinii badanej, na bardziej korzystną. Charakterystyczny teren osiedla Skolwin tożsamy z postindustrialnym wyglądem łączy się z dobrostanem natury i dostrzeganą ilością przestrzeni zielonych i uprawnych, co wskazuje na odczuwanie wzajemnego przenikania przestrzeni miejskiej i wiejskiej. Aspekt ten może stanowić element dodatni funkcjonowania mieszkańców na terenie tegoż osiedla.

Badani mieszkańcy osiedla Skolwin nie przechodzą obojętnie obok możliwości lokalnych jakie stwarza im ich miejsce zamieszkania. Zwracają oni uwagę zarówno na tereny otwarte jak i stricte elementy kultury lokalnej związane ze Skolwinem:

Jest polana na Orłowskiej, tam jest darmowy tor. Mamy piękny kościół zabytkowy, najlepszego proboszcza i też fajne rzeczy organizuje [...] Skolwin to jest też takie miejsce, gdzie można realizować swoje pasje. Na przykład związane z hodowaniem gołębi ozdobnych (W4, kobieta, 44 lata)

Kawałek starej dzwonnicy, stara wypalarnia, komarzy młyn nieopodal w Puszczy Wkrzańskiej, to też jest kawałek historii Skolwina, bo tam dawno temu była restauracja niemiecka, młyn, jezioro, wąskotorówka tam dojeżdżała (W3, kobieta, 42 lata)

Ja i tak mimo wszystko będę szła w ryby. Bo my chodzimy wiecznie na ryby i wszędzie po jakichś okolicach, gdzie można właśnie łowić. To jest fajne, to tak jakbyśmy mieszkali nad jeziorem można powiedzieć (W13, kobieta, 29 lat)

Elementy kultury lokalnej Skolwina postrzegane są w opinii badanych jako miejsca rekreacyjne (polana na ulicy Orłowskiej), kościół zabytkowy i działania podejmowane przez proboszcza czy historyczne pozostałości, które można spotkać w Skolwinie i jego okolicach (np. stara dzwonnica). Dodatkowo, zwracana jest uwaga na możliwość podejmowania zarówno partykularnych jak i kolektywnych aktywności, które mogą być rozumiane pod kątem aktywnego wypoczynku związanego z otwartymi wodnymi przestrzeniami.

W takim razie czy mieszkańcy Skolwina przypisują określone symbole, które mogą wskazać inne elementy kultury lokalnej osiedla ich zamieszkania? Uzyskane wypowiedzi dostarczają informacji na ten temat, a także znaczeń jakie nadają im badani. Symbole i ich znaczenia przedstawione i scharakteryzowane zostały w poniższej tabeli.

Tabela 1. Symbole kultury lokalnej osiedla Skolwin i ich znaczenie

Lp.	Symbol	Znaczenie
1.	Żuraw	Monumentalność i dzieła uczestników życia Domu Kultury “Klub Skolwin”
2.	Fabryka papieru	Wspomnienia związane z centrum życia przemysłowego na terenie osiedla Skolwin
3.	Bocianie gniazdo	Zwiastun wiosny
4.	Świt (stadion i drużyna piłki nożnej)	Duma
5.	Kościół	Sakralność
6.	Wielki głaz upamiętniający miejsce pochówku mieszkańców Skolwina w latach 1863-1910	Zaduma i pamięć
7.	Dom Kultury “Klub Skolwin”	Twórczość, indywidualność i kreatywność

Źródło: informacje uzyskane z indywidualnych wywiadów pogłębionych (IDI) i “przelotnych, krótkich rozmów”

Symbole zostały przedstawione poniżej w formie wizualnej:

Fotografia 3. Żuraw. Źródło: własne

Fotografia 4. Fabryka papieru. Źródło: własne

Fotografia 5. Bocianie gniazdo. Źródło: własne

Fotografia 6. Świt. Źródło: własne

Fotografia 7. Kościół. Źródło: własne

Fotografia 8. Wielki głaz. Źródło: własne

Fotografia 9. Dom Kultury “Klub Skolwin”. Źródło: własne

3.2. (Nie)dostrzegane przestrzenie i aktorzy społeczni Skolwina

Częstokroć poszczególne osiedla charakteryzują się przestrzeniami, które można zagospodarować pod względem społeczno-kulturowym. Istotną kwestią jest uzyskanie informacji, gdzie takie przestrzenie występują i czy można zainicjować bądź jeszcze mocniej rozwinąć ich potencjał pod kątem organizowania wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym. Badani mieszkańcy osiedla Skolwin takie przestrzenie dostrzegają:

Jest stacja wodna, jest taki piękny ogród przy parafii. To ja tam osobiście zachodziłam jak wędrowałam. No stadion przede wszystkim, lokalnej drużyny piłkarskiej, która bardzo wysoko zaszła (W18, kobieta, 67 lat)

Można by wykorzystać tą zielen [...], przystań, nad kanałami (R*6, kobieta)
Na pewno takim miejscem, które w ostatnim czasie zyskało to polana na Orłowskiej. To miejsce zaczęło żyć, bo to nie jest tylko miejsce sportu, ale także ludzie chodzą tam na spacer i tam ludzie się spotykają. Uważam, że jest to miejsce godne uwagi (W20, kobieta, 45 lat)

Badani wskazują głównie na przestrzenie otwarte związane kluczowo z aktywnym wypoczynkiem czy turystyką lokalną. Stanowią one w ich odczuciu immanentne przestrzenie, które mogą zostać bardziej uwidocznione. Wynika to z faktu, że przestrzenie te są ciekawe ze względu na swoje naturalne walory, a przy tym chętnie odwiedzane są przez ludzi w celach zarówno rekreacyjnych jak i towarzyskich.

*R – Wypowiedzi uzyskane z techniki “przelotnych, krótkich rozmów”

31

Mieszkańcy osiedla Skolwin postrzegają również Dom Kultury “Klub Skolwin” jako przestrzeń, która działa aktywnie w obszarze społeczno-kulturowym, co wskazuje, że może być ona jeszcze bardziej zagospodarowana pod względem uatrakcyjnienia życia społeczno-kulturowego:

Bardzo pozytywnie postrzegam Dom Kultury “Klub Skolwin” poprzez ciągłe spotkania i różnorodność, która tu występuje. Dom Kultury “Klub Skolwin” to miejsce dla każdego (W21, kobieta, 53 lata)

To na pewno przydatne miejsce. Ze względu na dzieci, że nie siedzą w domach przed monitorami oraz jako miejsce, gdzie dzieci mogą wspólnie spędzić czas.

Są tutaj organizowane wycieczki, zawsze coś się dzieje, każdy znajdzie coś dla siebie (W2, kobieta, 37 lat)

Analizowane wypowiedzi sugerują, że potencjał przestrzeni w perspektywie społeczno-kulturowej także tkwi w instytucji jaką stanowi Dom Kultury “Klub Skolwin”.

Badani mieszkańcy zwracają uwagę na jego działalność i codzienne funkcjonowanie na terenie osiedla Skolwin. Mimo dużej liczby podejmowanych działań (zobacz rozdział pierwszy niniejszej diagnozy) przestrzeń Domu Kultury “Klub Skolwin” może okazać się miejscem, które może gościć nowe wydarzenia społeczno-kulturowe.

Zarówno w określonych przestrzeniach jak i kulturze lokalnej danego osiedla istotną rolę odgrywają ludzie, którzy w perspektywie socjologicznej często definiowani są

jako tak zwani “aktorzy społeczni”, którzy w poszczególnych kontekstach wcielają się w określone role społeczne. To oni głównie stanowią o sile podejmowanych działań społeczno-kulturowych i zagospodarowaniu wyszczególnionych przestrzeni. Badani w tym obszarze wskazują jednostki, które tożsame są z partycypowaniem w określonych grupach formalnych i nieformalnych na terenie osiedla Skolwin:

Można by połączyć działalność harcerzy z domem kultury, czyli występy harcerzy w przestrzeni domu kultury (W22, kobieta, 40 lat)

Wiadomo, że najlepiej to pytać młodzież, czego by chciała i jakie mają swoje oczekiwania i potrzeby (W2, kobieta, 37 lat)

Też nad wodą działają żeglarze i wędkarze [...] są też działkowcy. Może oni by tutaj odegrali rolę (W4, kobieta, 44 lata)

Przytaczani przez badanych aktorzy społeczni osiedla Skolwin powiązani są z różnymi przestrzeniami i elementami kultury lokalnej. Stanowią oni potencjał w kwestii podejmowanych aktywności czy zagospodarowywania określonych przestrzeni związanych z kulturą lokalną Skolwina. Harcerze, młodzież, żeglarze, wędkarze czy działkowcy to grupy szeroko rozumiane pod kątem pluralizmu podejmowanych przez nich działań. W szczególności warto spojrzeć na kwestie młodzieży, która może stanowić grupę o wieloaspektowym postrzeganiu codzienności.

3.3. Oczekiwania i pomysły dotyczące wydarzeń społeczno-kulturowych

Świadomość elementów kultury lokalnej danego osiedla oraz towarzyszących przestrzeni godnych wzmacniania i wykorzystywania może wzbudzić zainteresowanie organizowanymi wydarzeniami o charakterze społeczno-kulturowym, w których społeczność lokalna może uczestniczyć. Zasadniczą kwestią projektu, w ramach którego przeprowadzone zostały badania, jest uchwycenie nie tyle konceptu, co oczekiwań i wstępnych pomysłów społeczności lokalnej w kwestii oddolnych inicjatyw oraz nowych wydarzeń mających na celu propagowanie kultury lokalnej i integracji społecznej mieszkańców osiedla Skolwin. W obszarze działalności Domu Kultury “Klub Skolwin”, czyli jednej z przestrzeni, na którą wskazali badani, zasugerowane zostały zajęcia edukacyjne, ale również i te związane z kulturą lokalną:

Wprowadzić dodatkowe zajęcia: nauka języka angielskiego, dodatkowe lekcje instrumentalne, wspólne seanse dla dzieci z popcornem, konkursy z zakresu wiedzy na różne ciekawe, mądre tematy (Ż3)

Wystawy związane ze Skolwinem. Może jakieś ciekawe eksponaty by się znalazły, stare zdjęcia, książki, pamiątki ludzi, którzy tu mieszkają (W4, kobieta, 44 lata)

Na przykład uważam, że dobrym pomysłem byłoby powiązanie seniorów właśnie z pracami jakimiś takimi, nazwijmy to dla dziewcząt. Czyli jakieś szydełkowanie czy haftowanie, czy zajęcia na drutach. Myślę, że to też

mogłoby połączyć pokolenia. Taki most pokoleniowy mógłby być tutaj zrobiony (W17, kobieta, 41 lat)

Przytoczone pomysły oscylują wokół podtrzymywania i rozwijania tożsamości związanej z kulturą lokalną Skolwina. Przykłady konkursów z zakresu wiedzy, organizowanie wystaw związanych z artefaktami z przestrzeni Skolwina i ich mieszkańców wskazują na to, że badani dostrzegają i mają świadomość potencjału jakim dysponuje ich kultura lokalna i występujący w jej obszarze aktorzy społeczni. Podobna sytuacja dotyczy nadmienienia tematu możliwości międzypokoleniowego przekazywania i utrwalania wartości kultury lokalnej Skolwina we współpracy dwóch grup wiekowych, którą stanowią seniorzy i młodzież.

Badani w perspektywie organizowania wydarzeń społeczno-kulturowych, oscylujących wokół kultury lokalnej osiedla Skolwin, podkreślają także istotność historycznego wymiaru zamieszkiwanych przez nich terenów, które w ich opinii mogą stanowić o sile podtrzymywania tożsamości i kultury lokalnej Skolwina:

Ja bym na pewno poszła w spacer historyczne. Tutaj wiele rzeczy się działo i wiele rzeczy już nie ma, są zapomniane. Może pod tym względem warto by tą przestrzeń zieloną zagospodarować w związku z tymi historycznymi wartościami. Takie spacer byłyby ciekawą formą, żeby też pokazać to wszystko, może w połączeniu z jakimiś spotkaniami (W19, kobieta, 40 lat)

Coś czego mi brakuje to to, żeby nasza społeczność lokalna poznała historię Skolwina, jego charakterystyczne miejsca. Myślę, że taki rajd całodniowy

zakończony pieczeniem kiełbasek byłby dobry. Zobaczyć te miejsca, poznać je i ich historię. Taka gra terenowa połączona ze zdobywaniem punktów i na końcu biesiadowanie i może obejrzenie jakiegoś rysu historycznego czy wystawy, którą można wcześniej przygotować. Na tych terenach mieszkał przecież generał Boruta Spiechowicz, ludzie często o tym nie wiedzą. Ukształtowanie tego terenu też jest wyjątkowe, bo dużo domów zbudowanych jest tutaj ze skolwińskiej cegły (W20, kobieta, 45 lat)

Należy zauważyć, że w przytoczonych wypowiedziach wybrzmiewa zarówno wspomniane historyczne ugruntowanie tożsamości i kultury lokalnej Skolwina, ale również charakterystyczne miejsca, które mogą być tożsame z wyszczególnionymi symbolami kultury lokalnej osiedla Skolwin (zobacz tabela 1). Badani sugerują możliwość połączenia tychże aspektów z walorami otwartych przestrzeni, co może zostać wykorzystane do zorganizowania spaceru bądź gry terenowej, która może zawierać wartości promujące także integrację społeczności lokalnej.

Mieszkańcy osiedla Skolwin także postrzegają organizowanie wydarzeń społeczno-kulturowych poprzez pomysły, które wykraczają poza ramy kultury lokalnej. Tym samym mogą one stanowić elementy między innymi kultury miejskiej.

Badani spoglądają na ujęcie nie tylko społeczności lokalnej, ale również mieszkańców innych osiedli Szczecina, a także innych miast, co może przejawiać się w zaproponowanych przez nich inicjatywach:

Mogłyby być organizowane koncerty, na dachu. Może jakieś wyjazdy na różnego rodzaju eventy w Szczecinie [...] Może piknik skolwiński nad Odrą (R7, kobieta)

Wydarzenie z udziałem znanego zespołu muzycznego (R15, mężczyzna)

Zorganizowałabym festiwal z dużą sceną, połączony z rzemiosłem lokalnym od jedzenia po jakieś rzeczy, to co np. w Szczecinie się teraz dzieje (targi jedzenia) (W22, kobieta, 40 lat)

Zauważyć należy, że pomysły dotyczące organizowania koncertów mogą być zakorzenione w upodobaniach i potrzebach poszczególnych jednostek, które w takich wydarzeniach pragną uczestniczyć. Wzorowanie się na podobnych inicjatywach organizowanych w innych częściach miasta, którymi mogą okazać się koncerty muzyczne czy festiwale, może stanowić okazję do połączenia szerszego kontekstu towarzysko-rozrywkowego z aspektami kultury lokalnej osiedla Skolwin.

Niniejsza diagnoza obfitowała również w uzupełnienie badań jakościowych o przeprowadzenie badania ilościowego. Poniżej przedstawiony został wykres kołowy, który zawiera odpowiedzi udzielone przez 125 ankietowanych mieszkańców osiedla Skolwin, którzy oprócz standardowego pytania “Czy osiedle Skolwin jest Twoim miejscem zamieszkania?” uzupełnili otwarte pola dotyczące dwóch zagadnień:

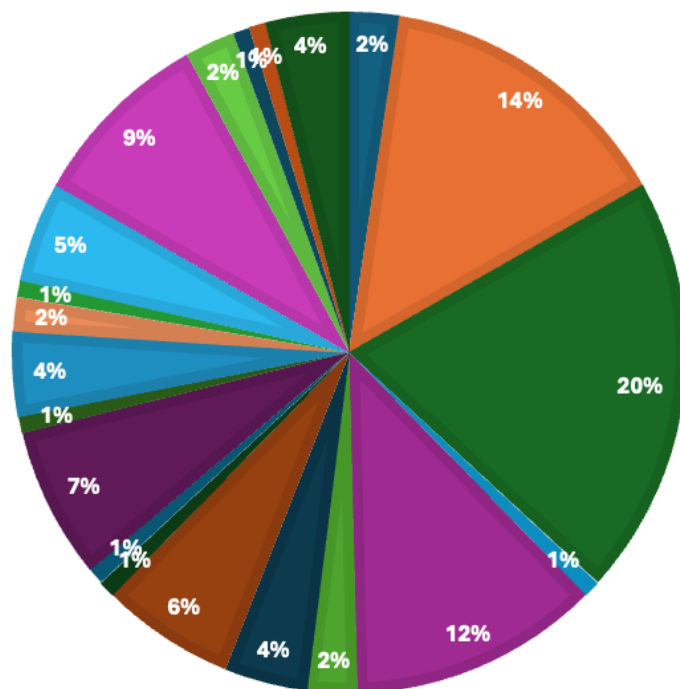
“W jakich zajęciach/wydarzeniach chętnie wzięłabyś/wziąłbyś udział?” (1); “Jakie są Twoje oczekiwania względem działalności Domu Kultury „Klub Skolwin”?” (2).

W JAKICH ZAJĘCIACH/WYDARZENIACH CHĘTNIE WZIĘŁABYŚ/WZIĄŁBYŚ UDZIAŁ?” (1); “JAKIE SĄ TWOJE OCZEKIWANIA WZGLĘDEM DZIAŁALNOŚCI DOMU KULTURY „KLUB SKOLWIN”?” (2)

1. Wystawy	2. Zajęcia artystyczne	3. Koncerty
4. Zajęcia edukacyjne	5. Wycieczki	6. Spotkania w terenie
7. Festyny	8. Spotkania autorskie	9. Turniej taneczny
10. Zajęcia dla mężczyzn	11. Zajęcia taneczne	12. Nauka tworzenia filmów
13. Warsztaty fotograficzne	14. Koło teatralne	15. Koło muzyczne
16. Zajęcia fitness	17. Spektakle/teatr	18. Kino
19. Karaoke	20. Zawody wędkarskie	21. Integrowanie społeczności

Źródło: opracowanie własne

Ankietowani w otwartych polach wpisywali następujące propozycje: koncerty (25 osób), zajęcia artystyczne (18), wycieczki (15), spektakle/teatr (11), zajęcia taneczne (9), spotkania autorskie (8), zajęcia fitness (6), festyny (5), warsztaty fotograficzne (5), integrowanie społeczności (5), wystawy (3), spotkania w terenie (3), kino (3), koło teatralne (2), zajęcia edukacyjne (1), turniej taneczny (1), zajęcia dla mężczyzn (1), nauka tworzenia filmów (1), koło muzyczne (1), karaoke (1), zawody wędkarskie (1).

Podsumowanie

Mieszkańcy osiedla Skolwin odczuwają zakorzenioną w ich bezpośrednich doświadczeniach tożsamość lokalną, która ugruntowana jest emocjonalnym przywiązaniem do miejsca, w którym na co dzień funkcjonują. Badani dostrzegają przestrzenie różnorodnych aktywności wspominając przy tym otwarte przestrzenie o charakterze rekreacyjnym oraz instytucje kulturowe, którą reprezentuje Dom Kultury “Klub Skolwin”. Ponadto zauważają oni perspektywiczne zmiany dotyczące przejawów życia codziennego społeczności lokalnej. Należy zauważyć, że jednostki mają świadomość występujących na terenie osiedla Skolwin aspektów związanych z ich kulturą lokalną. Bez problemów wskazują nie tylko na otwarte przestrzenie, ale również na fizyczne wytwory ludzkiej działalności, które stanowią historyczny rys społeczno-kulturowej działalności Skolwina. Szczególnie podkreślają polanę przy ulicy Orłowskiej, kościół i zabytki mieszczące się w jego pobliżu, przestrzenie leśne, a także wodne. Ciekawą kwestią okazuje się symbolizacja, czyli wskazywanie symboli związanych z kulturą lokalną osiedla Skolwin i charakterystyki ich znaczenia. Badani najczęściej przytaczali następujące symbole: Żuraw, Fabryka papieru, Bocianie gniazdo, Świt (stadion i drużyna piłki nożnej), Kościół, Wielki głaz upamiętniający miejsce pochówku mieszkańców Skolwina w latach 1863-1910 oraz Dom Kultury “Klub Skolwin”.

Kwestie (nie)dostrzeganych przestrzeni w ujęciu badanych mieszkańców osiedla Skolwin, które można zagospodarować pod względem społeczno-kulturowym,

wskazują na miejsca im znane i dostrzegane przez nich. Mowa w tym przypadku o polanie przy ulicy Orłowskiej, kościele i jego bliskiej okolicy, przestrzeni wodnej oraz Domu Kultury “Klub Skolwin”. W wypowiedziach badanych przytoczone przestrzenie stanowią potencjał, który można w większym stopniu rozwinąć i znacząco wykorzystać pod względem organizowania wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym. Badani przywołują również aktorów społecznych, którzy mogą stanowić (nie)dostrzegany kapitał ludzki w kwestii działalności społeczno-kulturowej. W temacie aktorów społecznych badani nadmieniają głównie harcerzy i młodzież, a także żeglarzy, wędkarzy oraz działkowców. Harcerze pełnią w tym przypadku zasoby interpokoleniowej grupy o szeroko pojętej działalności społecznej. Młodzież stanowi grupy, które mogą spojrzeć na kwestie wydarzeń społeczno-kulturowych pod kątem wprowadzenia innowacji w obszarze działalności społeczno-kulturowych. Z kolei żeglarze i wędkarze powiązani są z wodnymi przestrzeniami Skolwina, które wybrzmiewają w wypowiedziach badanych jednostek. Działkowcy stanowią grupę o szerokim postrzeganiu, między innymi, pod względem zainteresowań czy specyfiki zajmowania się ogródkiem.

Oczekiwania i pomysły dotyczące wydarzeń społeczno-kulturowych oscylują wokół istoty podnoszenia świadomości na temat występujących aspektów kultury lokalnej osiedla Skolwin i towarzyszącemu podtrzymywaniu, rozwijaniu oraz umacnianiu tożsamości lokalnej. W wypowiedziach badanych pojawiają się kwestie dotyczące międzypokoleniowego przekazu wartości dzięki przeprowadzaniu konkursów z zakresu wiedzy, tworzenia wspólnych pracy czy organizowania wystaw dotyczących

działalności społeczno-kulturowej mieszkańców Skolwina. Ponadto, badani sugerują wykorzystanie otwartych przestrzeni w połączeniu z elementami kultury lokalnej Skolwina. W tym przypadku zaznaczają organizowanie spacerów, rajdów oraz gier terenowych, które mogą stanowić spoiwo integracji społeczności lokalnej, promowania, rozwijania i umacniania kultury lokalnej oraz tożsamości lokalnej. Należy pamiętać, że wydarzenia te mogą zostać rozbudowane o inne atrakcje ze sfery społeczno-kulturowej. Badani akcentują także organizowanie innych wydarzeń, które mieszczą się w obszarze społeczno-kulturowym. Mowa w tym przypadku o koncertach muzycznych czy festiwalach, które również mogą zawierać elementy kultury lokalnej osiedla Skolwin.

Potencjał kultury lokalnej osiedla Skolwin dostrzegany jest w perspektywie codziennego funkcjonowania jego mieszkańców, którzy są świadomi wielości przestrzeni, elementów i symboli kultury związanej z ich lokalnością. Sygnalizuje to możliwość wykorzystywania tych dóbr w dalszym promowaniu, rozwijaniu i umacnianiu kapitału lokalnego Skolwina i jego mieszkańców. Istotne zasoby stanowią mieszkańcy osiedla Skolwin i pomysły, które wiążą z możliwością organizowania wydarzeń o charakterze społeczno-kulturowym w obszarze przestrzeni otwartych, symbolicznych oraz związanych z działalnością kulturową.

